

„Systemy biblioteczne nowej generacji. Platformy usług” - sprawozdanie z Konferencji Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej

Renata Ciesielska-Kruczek

Biblioteka Instytutu Neofilologii - Sekcja Angielska. Uniwersytet Pedagogiczny
im. KEN w Krakowie

Agnieszka Folga

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Joanna Kołakowska

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

W dniach 15-16 października 2015 roku w Centrum Edukacyjno-Kongresowym w Gliwicach odbyła się, zorganizowana przez Bibliotekę Główną Politechniki Śląskiej, ogólnopolska konferencja *Systemy biblioteczne nowej generacji. Platformy usług*. Obrady obejmujące wystąpienia referentów oraz sponsorów przebiegały w trzech sesjach tematycznych: systemy biblioteczne wspomagające zarządzanie wiedzą, współczesne technologie informacyjne oraz odbiorcy usług bibliotecznych, ich kompetencje i wymagania. Głównym celem spotkania była dyskusja nad koniecznością wprowadzania i możliwościami korzystania w polskich bibliotekach z platform usług bibliotecznych oraz systemów bibliotecznych następnej generacji. Debaty koncentrowały się również wokół roli, oczekiwań oraz stopnia przygotowania do korzystania z nowoczesnych technologii odbiorców, do których kierowana jest oferta bibliotek.

Konferencję rozpoczęła dr Monika Odlanicka-Poczobutt, kierownik projektu *Budowa wirtualnej infrastruktury informatycznej dla regionalnej zintegrowanej naukowo-technicznej bazy wiedzy BAWINATECH w Gliwicach*. W swoim referacie autorka przybliżyła zebranym ideę oraz realizację projektu. Jego przedmiotem jest tworząca się właśnie zaawansowana baza wiedzy BAWINATECH (**Baza Wiedzy Naukowo-Technicznej**), która powstaje w przestrzeni wirtualnej jako cyfrowa platforma zarządzania wiedzą. BAWINATECH, gromadząca informację o zasobach badawczo-naukowych Politechniki Śląskiej, zarządza bazami: literatury naukowo-technicznej, nowych technologii, ekspertów specjalistycznej aparatury naukowo-technicznej oraz nowych technologii i projektów badawczych. Głównym celem projektu jest rozbudowa zasobów cyfrowych Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej, a także zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do zwiększonej liczby publikacji zamieszczonych w elektronicznej bazie biblioteki w oparciu o inicjatywę Open Access. Realizacja projektu zapewnia wsparcie dla społeczności akademickiej w rozpowszechnianiu wyników prac naukowo-badawczych, zarządzaniu wiedzą oraz promowaniu dorobku naukowego Politechniki Śląskiej.

W pierwszym dniu obrad zostały zaprezentowane koncepcje i rozwiązania dotyczące narzędzi i nowych technologii wykorzystywanych obecnie w bibliotekach. Przedstawiciele Aleph Polska (Maciej Dziubecki, Piotr Marcinkowski)

w prezentacji *Alma w Polsce - inwestycja w przyszłość* zademonstrowali działający w chmurze (*cloud computing*) system biblioteczny następnej generacji stworzony przez firmę Ex Libris. Wykorzystując ten system można zarządzać zarówno metadanymi dokumentów dostępnych fizycznie w bibliotece, bazami danych i ich licencjami, jak i zasobami zdigitalizowanymi. Zwrócono uwagę, że kluczem sukcesu zastosowania modeli nowych generacji w bibliotekach staje się skupienie na potrzebach użytkownika. Pierwszą biblioteką w Polsce, która obecnie testuje system Alma, jest Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego. Efekty tych badań przedłożył zebrany wicedyrektor ds. systemu biblioteczno-informacyjnego BUW - Roman Tabisz w wystąpieniu pt. *Ku platformom usług bibliotecznych. Biblioteki akademickie w Polsce a systemy nowej generacji*.

Tomasz Parkoła z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego w referacie *Biblioteka Cyfrowa jako platforma usług uczelnianych* podkreślił konieczność wprowadzania ułatwień w wykorzystaniu zasobów polskich bibliotek cyfrowych i repozytoriów. Zwiększenie widoczności i popularyzacja tychże zasobów w Internecie oraz udostępnienie ich użytkownikom jest możliwa dzięki zastosowaniu zaawansowanych usług sieciowych. Z kolei przedstawiciel zespołu Politechniki Warszawskiej w wystąpieniu *OMEGA-PSIR, narzędzie do budowania Uczelnianej Bazy Wiedzy* omówił oprogramowanie, które powstało w ramach projektu SYNAT. Pełni ono rolę repozytorium oraz zapewnia funkcjonalność wspomagającą pracę władz uczelni i pracowników naukowych. W oparciu o to oprogramowanie wdrożono Bazę Wiedzy Politechniki Warszawskiej. Zawiera ona informację o prowadzonych przez Politechnikę pracach naukowych, badawczych i wdrożeniowych, a także o publikacjach, raportach z badań finansowanych ze środków publicznych, rozprawach doktorskich oraz o prowadzonej działalności dydaktycznej i ukończonych pracach dyplomowych.

W sesji, w której hasłem przewodnim były współczesne technologie informacyjne, treści wystąpień dotyczyły ich idei i koncepcji. Aleksander Radwański przedstawił temat *System biblioteczny jako powszechna usługa sieciowa i baza danych*. Jak ważny jest problem audytu i kontroli przekonywali Andrzej Koziara i Agnieszka Jezierska z Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach w wystąpieniu pt. *Bezpieczeństwa systemów informacyjnych pracujących w modelu SaaS*. W następnym referacie Witold Kozakiewicz omówił tendencje w rozwoju systemów bibliotecznych na przykładzie wdrożenia systemu Symphony w Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej.

Kolejny blok tematyczny dotyczył odbiorców usług bibliotecznych, ich kompetencji i wymagań. Rozpoczął go niezmiernie ciekawy referat Wiesława Babika *Biblioteka akademicka jako element środowiska informacyjnego człowieka*. W wystąpieniu *Usługi edukacyjne bibliotek - tendencje i prognozy* Lidia Derfert-Wolf zwróciła uwagę na aspekt edukacji opartej na kompetencjach, będącej przyszłością i alternatywą szkoleń dla bibliotek. Prelegentka zademonstrowała wykorzystanie gier w edukacji informacyjnej, które znacznie uatrakcyjnijają przekaz, wprowadzając różnorodność w formach kształcenia zarówno tradycyjnego, jak i w szkoleniach online. Jednak najwięcej emocji i dyskusji w tej sesji wywołał problem omawiany przez Barbarę Barańską-Malinowską oraz Iwonę Sójkowską w referacie *Moduł sprawozdawczy i repozytoryjny Polskiej Bibliografii Naukowej a bazy publikacji pracowników w bibliotekach akademickich*. W wystąpieniu tym zostały przeanalizowane główne problemy pojawiające się podczas rejestracji publikacji pracowników naukowych oraz przekazywania informacji o nich do Modułu Sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej, niedoskonałości systemu oraz sugerowane rozwiązania.

Atmosfera znakomicie zorganizowanej konferencji *Systemy biblioteczne nowej generacji. Platformy usług* przyczyniła się do integracji jej uczestników, umożliwiając wymianę doświadczeń i poglądów z zakresu omawianej tematyki.